

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Gunnar Johansson, Rottne*
 Härad: *Korsvidinge* Berättare: " " "
 Socken: *Lövaby* Berättarens yrke: *lantbrukare*
 Uppteckningsår: *1966* Född år *1904* i *Lövaby*

Trädgård, sömmerskor och konfektion. s. 1-5.

LuF 131

*Fruktar och bär i husbehovsodling och
konsumtion. s. 6-9.*

LuF 132

ACC. N:R M. 16720: /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 131

L.U.F. 131. Skräddare, sömmerskor och
konfektioner. Kubbussarna och skräddare
finns alltid för. På 1800-talet - i byarna
fanns alltid en skräddare i varje by.
Vad i Lönneby by var det en skräddare
som hette "Pettersen" och bodde på Lönneby-
höjd och levde till ungefär 1900.

I Söraby by bodde en som kallades
"Masse - skräddare" han levde till ungefär
1915. De arbetade ensam och var för sig
och hade ej några gesäller. Skräddare
Pettersen hade en son som blev skräddare
och hette Hjalmar Pettersen, denna lärde
först hos sin fader, men han var också
som lärning till Stockholm, vid hem-
konsten besökte han sig sedan i Brittanorp
Söraby socken han levde till 1930-talet.

25/11-66

Skräddaren hade alltid maten hos de som anlätade honom och övervakade när så han hade tillräckligt.

Pygget till kortqueen (för både de klämnings) var i allmänhet brunnsvad vadmal, det var bara till brudquanskläderna som var av köpstyg.

Det var bara till vännen som skräddaren sydde, han tog mått, provade och provade, modellerna var likartade.

Skräddars - Massa t. ex. hade alltid berättat om sig att sig bra, men att han ville sy för trävåg.

"Skräddare Pettersen" var även ofta anlätad som vänd vid kalas i byn.

En skräddare som hade egen verkstad i Svåby socken och började anlätning 1900 var P. J. Lindén och som senare fick

hansen Gustaf Lindén till hjälp och han sedan
övertagit rörelsen och driver den ännu,
han är cirka 75 år. Skräddaren sålde
tyget efter tre veckor packas, sedan efter
beställning av provlappor.

Från ungefär 1940 började man mer
och mer köpa färdigsydda konfektions-
kläder, så numera är det sällsynt att
se kläder skräddade.

Såmmakeri

Det har länge varit brukligt med
såmmakeri som sydde kläder.
Från sydde även de i hemmen men
numera syr de hemma hos sig.
Såmmakeri fröken både gifta och
ogifta.

Familjemedlemmarnas klädskåp
att stika arbetsstrumpor åt de

4

ACC. N:R M. 16720:4.FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

uauuliga familjemedlemmarna frö-
konnens ämnen, ärensans vaurtar,
uinn haurtar stöckade två par platta-
vaurtar som hållas på vississensaurtis-
usen den 19 nov. i äv, de gäb till 40:- kr
respektive 18:-kr

Enn haude även de uauuliga familje-
medlemmarne en uaktiga kaurtar,
uinn uorparns uorpar uauuldeuauuauu-
Sven Jonsson som bodde här i Kåpaauu
Finnagård, den gäb vi äger, han
levde från 1777-1864 han lytt ett
par bokskinnsböcker prydda med
uattestyrngn av vitt silke, de har
uässinghuappas med Gustaf IV
Adolfs uauulshiffen på, dessa har
gäb på uitt uauuauu.

Vidare har han lytt ett par

5

ACC. N:R M. 16720:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

brudvackor och en "brudomona" av
vitt kläde och broderade med rött
och grönt silke som man gav till sin
dotter Tureborg Svendsdotter på hennes
bröllopsdag. De finnes på Väster
museum.

ACC. N:R M. 16720:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L.M.F. 132. Fruktträd och bär i husbehovs-
odling och konserveriva

L.M.F. 132

Det var en vanlig god sed att alla
skulle ha en fruktträd av alla slag,
var det var av den gamla trändiga
sorterna. Av äpple var det vit och
röd astrakau, tompippi, klaräpple,
stötäpple m. p.

Av päron var det augustipäron,
söckerpäron och träpäron.

Av körsbär frökau klarbär och sk.
"morsellbär"

Av plommon frökau gula plommon
och krikon.

Fruktträderna voro alltid inympade
på vildstammar, det gjordes av husfar
eller bad han någon granne till
hjälps med detta.

25/11-66

2

ACC. N:R M. 16720:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I slutet på 1800-talet fick barnen lära sig att göra fuktträäd och så fick de var sitt eget trääd med sig home.

Detta trääd var barnen särskilt intresserade av, träädet kallades "vitt skotträäd".

Frukten torkades oftast för vinterbehovet. Äppelens skalades och klyvdes i fjärdedelen och dessa trädades med en stoppsål på en stark trääd och trängdes upp över kökspipen för torkning och förvarades sedan i påsar för vinterbehov till fuktsoppa.

Päronen klyvdes i fjärdedelen men lämnades lite kvar som höll ihop päronet, dessa torkades sedan i träädar eller på ett bakspjäll i den stora bakugnen.

År 1915-1920 hade sedan nya fruktträd-
sorter, såsom Sävstakalven, bot Pomona, Lilla-
päron m. fl. Det var någon trädgårdsmästa-
ra eller fruktälsare som reste suckling och
tog upp beställningar på fruktträd och
gav samtidigt anvisningar hur de skulle
sättas.

I min barndom var det ej vanligt
att köpa apelsiner annat än till jul.

Bananer och vindruvor började ej att
användas förrän efter 1925-1930

Citroner användes ej förr

Fikon och russin köptes till julen.

Nötter brukade vi och mina föräldrar
plöcka hemma på ängarna, så de
har används mycket länge

Kallon och vinbär började att odlas
 omkring 1930.

4

ACC. N:R M. 16720:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Krustbär därreut har odlats mycket länge, en gammal berättelse på krustbär var "stickelbär"

Jordgubben började att odla omkring år 1935.

Den första jag vet som odlade trerata var omkring 1935. Jag blev bjuden att smaka på en, men jag kunde ej äta upp den utan jag kastade den i sjön som låg strax intill.